

Ingrid och Erik Kettilsson Pukes donation av egendomen Bro till Bro kyrka.

Källa: Wikipedia

Erik Kettilsson (Puke) Född mellan 1320 – 1330, död 1396, var en svensk riddare, riksråd och folkungasidans marsk under striderna mot Albrekt av Mecklenburg. Han var son till Kettil Ragvaldsson (Puke) och dennes till namnet okända hustru. 1396 blev Erik Kettilsson ihjälslagen i strid på Orust.

Erik Kettilsson omnämns första gången 1361 då han var väpnare och dubbades troligen till riddare 1365; han omnämns som riddare först 1367. Han var kung Håkan Magnussons råd 1370–1379.

I oktober 1370 nämns han av Håkan Magnusson som marsk, då han och Ulf Jonsson (Aspenäsätten) beordrades att ingripa mot en Sven Basse och dennes kumpaner, som tillfångatagit kungens tjänare.

Han hade Värmland som långvarig förläning och innehade där borgarna Edsholmen och Amneholm vid Vänern. Han var en av de tio testamentsexekutorer som Bo Jonsson (Grip) själv utsåg i sitt testamente.

År 1388 tillhörde Erik Kettilsson de missnöjda svenska stormän som på Dalaborgs fästning lovade anta drottning Margareta som regent i Sverige, med utvidgad makt och myndighet, om hon befriade dem från kung Albrekts och hans tyskers regemente. Han var sedan Margaretas officiella och lojale marsk^[1]

Ännu 1395 kallas Erik Kettilsson marsk, då han senast kan beläggas i livet. Han var då bland löftesmännen i fredstraktaten på Lindholmens slott i Skåne om kung Albrekts frigivning och vid drottningens uppgörelse i Helsingborg med hanseaterna om deras övertagande av Stockholm från Albrekts anhängare.

Kettilsson dödades i början av 1396, enligt Vadstenadiariet i strid på Orust, och gravsattes i Vadstena kloster i september samma år tillsammans med en son och ett barnbarn.

Erik Kettilsson ägde många egendomar runt om i Sverige, bl.a. det som till slut blev Bro prästgård. När han levde var Sverige ett katolskt land, och för att tillförsäkra sig en plats i paradiset skänkte han egendomen i Bro till Bro kyrka som efterföljande dokument visar.

Men först ska vi presentera den andra huvudpersonen i detta drama, biskop Öysten Erlendsen.

Biskop Öysten Erlendsen. Källa Wikipedia.

Øystein Erlendsson (latin Augustinus Nidrosiensis), född ca 1120 och död 26 januari 1188, var en norsk ärkebiskop i Nidaros stift från 1157 till sin död.

Av alla de 27 ärkebiskoparna i Nidaros mellan 1153 och 1537, är Øystein nog den mest betydelsefulla och den enda som kom att räknas som helgon efter sin död. Ärkebiskop Øystein avled den 26 januari 1188, natten efter Påsmässan, som också är den katolska kyrkans minnesdag för honom. Dagen kallas för *St. Eysteins dag* eller *Eysteindagen*. Namnet *St. Eystein* kommer av att Øystein har ansetts vara ett av de fyra norska helgonen. Formellt är inte Øystein vare sig välsignad eller kanoniserad, men *Liturgikommisionen* i Vatikanen slog fast 2002 att hans dödsdag kunde firas som *fest* i Trondheims stift och som valfri *minnesdag* i *Oslo katolska stift* och i Tromsø stift.

Här nedan visas biskop Öystens brev i originalskick, dock utan sigill.

Ollm móm þæm sem þetta bry þia aðr hþyra. þandw Eystarim. mý guds mad þyr þ ostro þuadiu
gudd & þina. Eunnge gortide. at þer neruvarande & alyþyrade þorþvædro þaro. þagþom
þkodado & þmlyndulega þruvlasom þyr þardartige mddara & þalþorend manz. þra þirke
þecintþyr & þru þugeridar magnus dott. þustru þand. er þaccar. at aðrþamdr þyr þi
riþ mý þa & þilia þru þugeridu magnus dott þyrnædre þand þustru. þerþur geymet
þordera þru. at þrua þlia þ þranganeþe mý ollm þruu of þunymdu þem þru at þiggr
at aneliga æigþu & atz aþrædes. mý þua þkullorðe. þem þru æigþre þyr þaugr & þesþy
ru. of ap þru at þru gard & groy er ap gudþigo þug þkote & þkynþamlegre ætlan þþly
mad. þadþasto þ þana þ ollm þruom groms & aractis ap þara þþstego þalde. mý þasso
þaro þþre of þþe þer þa þord mý at þþþoll þyrnædrar þruar þkru. & þþers þem þru
þunger aa þero gard. þua at þru þord þylga ollm þru ret & þruatþe. þem þþþolom þar at
þayna. þþþaddom þamara manna recte. of þruo þ þþþom þru. þem at þru þkru þingra
þruom apþ amman. at þalda þall & rþþeliga. ama maþþo þ þruona þru aneliga & þona
þals. þru þru god manna þalo. þem þ þrueno þru þru þaugþir. þua þru er þru þilia þarar
aðr þara apþþomada reþþir þarar. þru & þua þarda þem gud þru þode. at þru noþru
þalla þkuld ger at þru þaldaz þruamnd maþþa þ þru þkru þyrnædre. þa þru þer
at þru þaldeþ þru þ þomþkru þ ostro aneliga. of at þru þord þru þruamnd mý ollm
þunymdom. þalle þa þru þru þomþkru. of þkuldþru þ þa þru at þru maþþo þals
þru þalda aneliga þem þru þord þylgaþir of at þamymde þero þorþvædro þarer
þe Capiti mþigþi mý þaro þru þetta bry er gort þar þ ostro langþagn neþta þru
þangarede þrugþ Anno Dmý alyccnonagesimo

Sven Rydstrands översättning av biskop Eysteins brev

”Alle man, som detta brev se eller höra få, sänder Eystein, med Guds nåde biskop i Oslo, Guds och sin hälsning, vari intygas i närvaro av korsbröderna. som sågo och skådade inför liggande brev från hederlige riddare och välborne man, herr Erik Kettilsson och hans hustru fru Ingrid Magnusdotter, att förenämnde riddare med ja och vilja från sin hustru Ingrid haver givit jorden Bru till Brua kirkia i Stangenesse med allt vad därtill hör (med allom lutom og lyngningdom) till evärdelig ägo med de bestämmelser hans eget brev närmare tillkännager. Och som den gård och given är av gudeliga tankar och iver framkallad, stadfästa vi uti allo hans vilja med detta vårt brev, att denna jord som prästbol skall tillhöra Brua kirkia och prästen, som där är sjungandes, som sätesgård, så att denna gården följer alla dem rätt till frälse, som prästbol här haver, utan intrång av annan. Och befalla vi de präster, som uti Brua kirkia sjunga, var efter annan, att väl och oruckeligen sin mässa hålla varje vecka till evärdelig tid med bön för givarna av gården. Skulle så vara, att Gud förbjuder, att dessa mässor få hållas i Brua kirkia. då förordna vi, att mässorna hållas uppe i domkyrkan i Oslo för evärdeliga och att då den jorden i Bru tillfaller domkyrkan, och att där hållas de mässor och böner för donatorerna, som annars skulle ha hållits i Bru. Och till bevis härpå sätter alla korsbröderna var sitt sigill under detta brev, som gjort var i Oslo laugursdagen näst före Margareta virginis dag anno Domini MCCC nonagesimo (=1390 den 16 juli).”